

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Національне агентство з питань
запобігання корупції**

Про надання висновку
до проекту акта

Міністерство фінансів України розглянуло проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки», надісланий листом Національного агентства з питань запобігання корупції від 01.12.2022 № 10-05/24379-22, і надсилає висновок до нього.

Додаток: на 33 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Олександр Палюх 201 56 58

Документ СЕД Мінфін АСКОД Національне агентство з питань запобігання корупції
№27510/0/03-2 від 09.12.2022

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E00F4C69200

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 29.03.2021 10:34:30 по 29.03.2023 10:34:30

29000-12-5/29420 від 09.

Висновок
Міністерства фінансів України
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки»

Розробник проекту акта

Національне агентство з питань запобігання корупції.

Суть проекту акта

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (далі – Програма) розроблено Національним агентством з питань запобігання корупції відповідно до частини п'ятої статті 18 Закону України «Про запобігання корупції» з метою забезпечення реалізації Антикорупційної стратегії на 2021 – 2025 роки, що затверджена Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021 – 2025 роки».

Прийняття постанови, якою буде затверджено Програму, та її подальша реалізація дадуть змогу знизити рівень корупції в Україні, зокрема шляхом мінімізації корупційних ризиків; зменшення кількості корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень; зменшення корупційного досвіду громадян та бізнесу; збільшення кількості публічних службовців, громадян та бізнесу, які готові та фактично повідомляють про відомі їм випадки корупції; зниження рівня толерантності публічних службовців, громадян та бізнесу до корупції.

1. Оцінка впливу на показники бюджетів

Проект акта потребуватиме додаткових бюджетних коштів.

2. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Проект акта потребуватиме додаткових бюджетних коштів.

3. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді проекту акта у разі його прийняття

Реалізація акта потребуватиме додаткових бюджетних коштів.

4. Зауваження та пропозиції до проекту акта

Відповідно до пункту 3 проекту постанови передбачено міністерствам, іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади, державним підприємствам, установам, організаціям забезпечити виконання Програми в межах видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законом.

Разом з тим до проекту акта не додано фінансово-економічних розрахунків щодо підтвердження можливості реалізації запропонованих у Програмі заходів стосовно сектору оборони, органів прокуратури та правопорядку, інших державних органів в межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на 2023 рік.

Документ електронно підписаний

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000065FC2E00F4C69200](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.03.2021 10:34:30](#) по [29.03.2023 10:34:30](#)

Міністерство фінансів України

29000-12-5/29420 від 09.12.2022

Щодо пункту 1.1.4.1 додатка 1 до Програми «Очікувані стратегічні результати з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (далі – додаток 1 до Програми) та пункту 1.1.4.1.23 додатка 2 до Програми «Заходи з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки» (далі – додаток 2 до Програми)

Частиною другою пункту 1.1.4.1 додатка 1 до Програми та підпунктом 1.1.4.1.23 додатка 2 до Програми передбачено розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» щодо виплати працівникам органів місцевого самоврядування, які виконують функції з питань запобігання та виявлення корупції, надбавки в розмірі 30 % посадового окладу.

Реалізація запропонованих змін потребуватиме додаткових видатків з місцевих бюджетів, при цьому розробником не надано фінансово-економічних розрахунків та не запропоновано джерел покриття додаткових витрат.

Зважаючи на викладене, положення щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 потребують виключення.

У «Показниках досягнення» до пункту, зокрема, передбачено:

частина «и» підпункту 1 – встановлення доплати за покладення на працівника (працівників) із штатної чисельності органу або організації функцій уповноваженої особи як додаткової роботи;

підпункт 2 – встановлення в ключових рішеннях Уряду з оплати праці державних службовців, працівників бюджетної сфери, військовослужбовців, поліцейських тощо підвищення на 30 % посадових окладів працівникам, які безпосередньо виконують функції з питань запобігання та виявлення корупції.

Вказане потребуватиме додаткових видатків з бюджетів усіх рівнів, однак ініціатором не надано жодних фінансово-економічних розрахунків додаткових видатків та джерел їх покриття.

Вважаємо, що вказане питання має вирішуватися в межах затверджених видатків за рахунок перегляду підходів щодо встановлення стимулюючих виплат та преміювання в установах (організаціях).

Тому частину «и» підпункту 1 та підпункт 2 пункту 1.1.4.1. проекту Очікуваних стратегічних результатів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки та відповідних пунктів проекту Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки необхідно виключити.

Щодо частини «в» підпункту 1 пункту 1.3.1.6, підпункту 3 пункту 1.4.3.2 додатка 1 до Програми та пунктів 1.4.3.2.5 – 1.4.3.2.9. додатка 2 до Програми

Державна служба фінансового моніторингу України здійснює свою діяльність відповідно до Закону України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361).

Пунктом 1 частини першої статті 25 Закону № 361 визначено, що до основних завдань Держфінмоніторингу віднесено збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення.

Відповідно до пункту 59 частини першої статті 1 Закону № 361 інформація, отримана під час здійснення державного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом, а саме: інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, є таємницею фінансового моніторингу.

Згідно із частиною десятою статті 16 Закону № 361 обмін інформацією, що є таємницею фінансового моніторингу, її розкриття та захист здійснюються відповідно до цього Закону.

Так, відповідно до частини одинадцятої статті 16 Закону № 361 Держфінмоніторинг забезпечує захист та зберігання таємниці фінансового моніторингу. Держфінмоніторингу заборонено розкривати та/або передавати будь-кому інформацію, що є таємницею фінансового моніторингу, а також інформувати будь-кого про факт одержання інформації про фінансову операцію та її учасників, факт надання запиту щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, про осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, або рішення чи доручення, прийнятого (наданого) відповідно до вимог статті 23 або частини третьої статті 31 Закону № 361, та/або отримання відповіді на такий запит, рішення чи доручення, крім випадків, передбачених цим Законом.

Зокрема, такими випадками є надання інформації у вигляді узагальнених матеріалів до правоохоронних та розвідувальних органів за наявності достатніх підстав, що фінансова операція може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також у порядку здійснення міжнародного співробітництва.

Зазначені вимоги Закону № 361 ґрунтуються на вимогах двадцять дев'ятої та тридцять першої Рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), згідно з якими Підрозділ фінансової розвідки (далі – ПФР) повинен бути спроможним передавати інформацію та результати

свого аналізу виключно відповідним компетентним органам за власною ініціативою або на запит.

Отже, надання Держфінмоніторингом інформації, що містить таємницю фінансового моніторингу, до Національного агентства з питань запобігання корупції, прямо суперечить вимогам Закону № 361 та міжнародним стандартам у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

Ураховуючи зазначене, положення проекту постанови потребують доопрацювання, а саме:

в додатку 1 до Програми у частини «в» підпункту 1 пункту 1.3.1.6 виключити слова «а також від Держфінмоніторингу» та виключити підпункт 3 пункту 1.4.3.2;

в додатку 2 до Програми виключити підпункти 1.4.3.2.5 – 1.4.3.2.9.

Щодо пункту 2.1.4.7 додатка 1 до Програми

Очікуваний стратегічний результат, визначений вказаним пунктом як «Розмір суддівської винагороди, передбачений Законом України «Про судоустрій і статус суддів», не обмежується на підставі інших нормативно-правових актів», не може бути нормою Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, оскільки не узгоджується з положеннями Конституції України та Бюджетного кодексу України.

Зокрема, статтею 95 Конституції України встановлено, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків. Держава прагне до збалансованості бюджету України.

Відповідно до статті 4 Бюджетного кодексу України бюджетна система України і Державний бюджет України встановлюються виключно цим Кодексом та законом про Державний бюджет України. Якщо іншим нормативно-правовим актом бюджетні відносини визначаються інакше, ніж у цьому Кодексі, застосовуються відповідні норми цього Кодексу. Виключно законом про Державний бюджет України визначаються надходження та витрати Державного бюджету України.

Водночас встановлення базового посадового окладу судді у розмірі, встановленому Законом України «Про судоустрій і статус суддів», потребує близько 2 млрд грн додаткових видатків понад визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», а реалізація законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо врегулювання питання оплати праці працівників судів» (реєстраційний № 6311 від 16.11.2021) – 6,7 млрд грн додаткових видатків на 2023 рік.

Слід також зазначити, що визначений підпунктом 2 показник досягнення пункту 2.1.4.7 «набрання чинності Закону України, яким визначено мінімальні розміри посадового окладу державного службовця апарату суду та працівників патронатної служби суду залежно від встановленого законом базового розміру посадового окладу суддів відповідного суду» за своїм змістом не узгоджується із «Очікуваним стратегічним результатом» пункту.

Питання врегулювання оплати праці державних службовців на основі класифікації посад та затвердження Порядку формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі шляхом внесення змін до Закону України «Про державну службу» передбачено Концепцією реформування системи оплати праці державних службовців та Планом заходів з її реалізації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 622-р), та Стратегією реформування державного управління України на 2022 – 2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 831-р).

Тому пункт 2.1.4.7 проекту Очікуваних стратегічних результатів пропонуємо виключити.

Щодо пункту 3 проблеми 2.2.3 додатка до Пояснювальної записки та підпункту 2.2.3.5.8 додатка 2 до Програми

У пункті 3 проблеми 2.2.3 додатка до Пояснювальної записки зазначено, що відбувається дублювання інформації, що подається суб'єктом господарювання, у різних видах звітності, що суттєво посилює адміністративне навантаження на бізнес щодо необхідності заповнення та подання різних форм звітності.

Підпунктом 2.2.3.5.8 додатка 2 до Програми передбачено забезпечення проведення аналітичного дослідження, яким визначено можливість внесення змін до законів з метою оптимізації кількості, форми та змісту звітності, яку подають суб'єкти господарювання, а підпунктом 2.2.3.5.10 додатка 2 до Програми передбачено розроблення проекту закону, яким за результатами аналітичного дослідження буде внесено зміни до законів з метою оптимізації кількості, форми та змісту звітності, яку подають суб'єкти господарювання.

Слід зазначити, що відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон) регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, який затверджує національні положення стандарти бухгалтерського обліку (далі – НП(С)БО), інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Статтею 387 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом (далі – ЄС), Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони передбачено, що Сторони домовилися співпрацювати, зокрема щодо впровадження на національному рівні відповідних міжнародних стандартів та поступового наближення до права ЄС у сфері бухгалтерського обліку.

НП(С)БО є нормативно-правовий акт, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що розроблений на основі міжнародних стандартів фінансової звітності та законодавства ЄС у сфері бухгалтерського обліку.

Мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів визначено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до

фінансової звітності», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73.

Згідно із Законом бухгалтерський облік є обов'язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку.

Підприємства зобов'язані подавати фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, якщо інше не передбачено Законом. Органам державної влади та іншим користувачам фінансова звітність подається відповідно до законодавства.

Таким чином, дублювання у поданні інформації у фінансовій звітності відповідно до вимог Закону та НП(С)БО немає.

Водночас подання суб'єктами господарювання податкової звітності врегульовано Податковим кодексом України.

Враховуючи зазначене, для досягнення цілей, визначених проектом постанови, у вищезазначених пунктах необхідно вказати, до якої саме звітності слід внести зміни з метою оптимізації її кількості, форми та змісту.

Щодо підпунктів 2.2.3.5.1 – 2.2.3.5.3 додатка 2 до Програми

Пунктом 2.2.3.5 «Скасовано зайву звітність: підприємці не подають декілька разів одну інформацію в різні органи влади; кабінет платника податків інтегровано у зручний єдиний державний веб-портал електронних послуг» проекту Заходів, наведених у додатку 2 до Програми, передбачено розроблення, погодження та подання до Міністерства юстиції України для державної реєстрації проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 «Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету».

Водночас відповідно до підпункту 14.1.56-2 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України електронний кабінет – сукупність інформаційно-телекомунікаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, призначених для взаємодії між платниками податків та державними, у тому числі контролюючими, органами з питань реалізації прав та обов'язків, визначених цим Кодексом та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання цього Кодексу та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи.

Відповідно до частини четвертої пункту 42¹.1 статті 42¹ Податкового кодексу України Електронний кабінет створений та функціонує за принципом «інтеграції із системами, що використовуються платниками податків, – у відкритому, вільному доступі розміщуються API програмного інтерфейсу для електронного обміну даними (EDI – Electronic data interchange)».

Згідно з розділом II Порядку функціонування Електронного кабінету, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637,

zareєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.08.2017 за № 942/30810 (зі змінами), Електронний кабінет складається, зокрема, з програмного інтерфейсу (API), що дає змогу реалізувати повноту функціонала Електронного кабінету.

Державною податковою службою України розроблено API, що дає змогу надсилати документи звітності в електронному вигляді, сформовані будь-яким програмним забезпеченням. Опис розробленого API розміщено на вебпорталі ДПС та у відкритій та приватній частинах Електронного кабінету. Зазначений опис містить всю необхідну інформацію для налаштування API і успішно використовується розробниками програмного забезпечення.

Також для можливості адаптації програмного забезпечення іншими розробниками ДПС супроводжує та підтримує в актуальному стані реєстр електронних форм податкових документів, який розміщено на вебпорталі ДПС у рубриці «Електронна звітність» / «Платникам податків про електронну звітність» / «Інформаційно-аналітичне забезпечення».

Отже, внесенням змін до наказу Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 «Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету» неможливо скасувати будь-яку звітність, передбачену Податковим кодексом України та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи.

Крім того, у додатку 3 до пояснювальної записки індикатором цього стратегічного результату визначено:

проаналізувати можливість внесення змін до законів з метою оптимізації кількості, форми та змісту звітності, яку подають суб'єкти господарювання;
забезпечити набрання чинності законом, який буде розроблено за результатами вищезазначеного аналітичного дослідження.

Ураховуючи викладене, пропонуємо виключити підпункти 2.2.3.5.1 – 2.2.3.5.3 додатка 2 до Програми щодо розроблення, погодження та подання до Міністерства юстиції України для державної реєстрації проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 «Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету».

У підпункті 2.2.3.5.7 щодо інтеграції кабінету платника податків у Єдиний державний вебпортал електронних послуг «Дія» виконавцями визначити ДПС та Мінцифри, оскільки адміністратором та методологом електронного кабінету є ДПС.

Щодо пункту 2.2.4.2 додатка 1 до Програми

У «Показниках досягнення» до пункту, зокрема, передбачено:

підпункт 1 – набрав чинності Закон України, яким встановлено вимоги до системи оплати праці державних службовців на основі класифікації посад з обмеженою варіативною часткою заробітної плати на рівні 30 %;

підпункт 2 – набрав чинності Порядок формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі, який застосовується при складанні проектів кошторисів та бюджетних запитів, а також при складанні проекту

закону про Державний бюджет України в частині бюджетних призначень для видатків на оплату праці державних службовців у державних органах;

підпункт 5 – набрав чинності закон, яким внесено зміни до Закону України «Про статус народного депутата України», і за результатами аналітичного дослідження, зазначеного у показнику (індикаторі) досягнення 4 до очікуваного стратегічного результату 2.2.4.2, визначено розмір заробітної плати народним депутатам України, який знизить їх вразливість до корупції (у разі невідповідності правового регулювання вимогам щодо зниження вразливості до корупції).

Запропоноване не може бути нормою цього проекту акта, оскільки питання впровадження змін до Закону України «Про державну службу» в частині оплати праці державних службовців на основі класифікації посад та затвердження Порядку формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі врегульовано Концепцією реформування системи оплати праці державних службовців та Планом заходів з її реалізації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 622-р), та Стратегією реформування державного управління України на 2022 – 2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 831-р).

Пропозиція щодо визначення розміру заробітної плати народним депутатам України в Законі України «Про статус народного депутата України» суперечить нормам законів України «Про оплату праці» та «Про Кабінет Міністрів України», якими визначено, що умови оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються рішеннями Кабінету Міністрів України.

Тому підпункти 1, 2 та 5 пункту 2.2.4.2 додатка 1 до Програми та відповідні пункти додатка 2 до Програми необхідно виключити.

Щодо пункту 2.3.1.1 додатка 1 до Програми

Заходи, визначені у додатку 2 до Програми, передбачені для досягнення очікуваного стратегічного результату 2.3.1.1 до визначеної проблеми 2.3.1, пропонуємо виключити як такі, що не відповідають положенням Угоди про застосування статті VII Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року (далі – Генеральна угода).

Методи визначення митної вартості та порядок їх застосування, встановлені Митним кодексом України, ґрунтуються на положеннях Генеральної угоди.

Слід зазначити, що застосуванню другорядних методів передують процедура консультацій між митним органом та декларантом з метою визначення основи вартості згідно з положеннями статей 59 і 60 Митного кодексу України. Під час таких консультацій митний орган та декларант можуть здійснити обмін наявною у кожного з них інформацією за умови додержання вимог щодо її конфіденційності.

У разі якщо неможливо застосувати жоден із попередніх методів, митна вартість оцінюваних товарів визначається з використанням способів, які не суперечать законам України і є сумісними з відповідними принципами і положеннями Генеральної угоди – на підставі резервного методу.

Водночас Митним кодексом України передбачено можливість оскарження будь-якого рішення, дії чи бездіяльності посадової особи митного органу, у тому числі у суді.

Вирішення зазначеного питання лежить в площині чинного на сьогоднішній день законодавства України з питань митної справи. Зокрема, запропоновано при здійсненні контролю заявленої митної вартості з прийняттям митним органом рішення про коригування митної вартості з використанням резервного методу визначення митної вартості відносити зазначені випадки до категорії складних. При прийнятті рішення митним органом у складних випадках передбачено обов'язкове залучення до виконання митної формальності спеціалізованого підрозділу (територіального органу (митниці) або ж центрального апарату Держмитслужби) або підрозділу митних компетенцій. До того ж зазначені підрозділи мають право здійснювати вимогу щодо передання виконання такої митної формальності. Делегування повноважень на прийняття відповідного рішення посадовим особам спеціалізованого підрозділу унеможливить випадки безпідставного застосування резервного методу. Крім того, аналогічну процедуру слід застосовувати у випадках, коли митну вартість заявлено декларантом за резервним методом її визначення.

Залучення спеціалізованого підрозділу надасть можливість значно підвищити ефективність митних формальностей, пов'язаних зі здійсненням контролю митної вартості, виключить випадки безпідставного та передчасного переходу до використання резервного методу та в результаті унеможливить ухилення від сплати належних митних платежів до держбюджету.

Щодо пункту 2.3.1.2 додатка 1 до Програми

Текстова частина цього пункту не відповідає індикаторам досягнення, а тому підлягає доопрацюванню.

Окрім цього, слід зазначити, що порядок подання заяви до митних органів, визначення осіб, які мають право для її подання, врегульовано Регламентом ЄС № 608/2013, норми якого відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вже імплементовано у митне законодавство України Законом України від 17.10.2019 № 202-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України».

Введення нового терміна «офіційний імпортер» до митного законодавства буде прямо суперечити Регламенту ЄС № 608/2013, оскільки такого визначення у Регламенті не існує.

З огляду на викладене, заходи, передбачені підпунктами 2.3.1.2.1 – 2.3.1.2.4 додатка 2 до Програми, пропонуємо виключити.

Щодо пункту 2.3.1.4 додатка 1 до Програми та підпункти 2.3.1.4.1 – 2.3.1.4.4 додатка 2 до Програми

Підпункти 2.3.1.4.1 – 2.3.1.4.4 додатка 2 до Програми пропонуємо виключити як такі, що втратили актуальність.

Законом України від 15.08.2022 № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» внесено зміни до статті 34 Митного кодексу України, якою передбачено використання електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем і засобів їх забезпечення, що використовуються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

Також Митним кодексом України розширено можливості використання інформаційних ресурсів, повністю передбачено електронне декларування й можливість виконання митних формальностей іншим митним органом, ніж той, кому пред'явлено товар та транспортний засіб.

Ураховуючи зазначене, наступними кроками мають бути розробка підзаконних нормативних документів та відповідних інформаційних проектів. Тому пропонуємо відповідний пункт доопрацювати спільно з Держмитслужбою щодо його практичної реалізації.

Щодо пункту 2.3.3.1 додатка 1 до Програми

Підпункти 2.3.3.1.1 – 2.3.3.1.5 пункту 2.3 додатка 2 до Програми пропонуємо виключити як такі, що втратили актуальність.

Законом України від 15.08.2022 № 2510-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», який набрав чинності 01 жовтня 2022 року, внесено зміни до Митного кодексу України, зокрема, визначено види рішень митного органу, встановлено процедуру прийняття рішень митного органу, порядок внесення змін до рішення митного органу, його зупинення та скасування, прийняття рішень митного органу щодо зобов'язуючої інформації та вдосконалено порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів з урахуванням міжнародних стандартів.

Щодо підпункту 2.3.5.1.1 додатка 2 до Програми

Підпунктом 2.3.5.1.1 додатка 2 до Програми встановлено:

1) загальні правила та вимоги функціонування автоматизованої системи приймання документів платника податків, у тому числі скарг на дії працівників податкових органів, на рішення контролюючих органів, на рішення регіональних комісій, яка надає можливість платнику податків в режимі онлайн відстежувати етапи розгляду його документів;

Щодо запропонованого слід зазначити, що на сьогодні загальні правила та вимоги функціонування автоматизованої системи приймання документів платника податків визначено статтею 42 Кодексу. Крім того, відповідно до пункту 42.6 статті 46 Кодексу наказом Мініфіну від 06.06.2017 № 557, зареєстрованим у Мін'юсті 03.08.2017 за № 959/30827, затверджено Порядок

обміну електронними документами платника податків та контролюючого органу. Що стосується встановлення загальних правил та вимог функціонування автоматизованої системи приймання скарг платників податків на дії працівників податкових органів, на рішення контролюючих органів, на рішення регіональних комісій зазначаємо.

Відповідно до статті 19-1, статей 55 та 56 Кодексу наказом Мінфіну від 21.10.2015 № 916, зареєстрованим у Мін'юсті 23.12.2015 за № 1617/28062, затверджено Порядок оформлення і подання скарг платниками податків та їх розгляду контролюючими органами (далі – Порядок № 916), яким передбачено можливість електронного документообігу платника податків та контролюючого органу у разі подання скарги платника податків.

Отже, порушене питання врегульовано нормами Порядку № 916 та не потребує внесення змін до Кодексу;

2) розширення сервісів електронного кабінету платника податків шляхом впровадження нових програмних рішень, що дозволяють, зокрема, обов'язкове і невідкладне завантаження до електронного кабінету платника податків податковими органами електронних копій всіх рішень, повідомлень, листів, які згідно із законом мають надсилатися платнику податків.

Верховною Радою України 14.07.2020 прийнято Закон України № 786-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб – підприємців», яким, зокрема, покращено електронну взаємодію платника податків та контролюючого органу; визначено, що контролюючий орган повинен вести листування з платниками податків, які подали заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет; запроваджено автоматичну реєстрацію в електронному кабінеті отриманих документів від платника податків; спрощено механізм доведення платником податків відсутності його відповідальності у разі помилок через технічний збій у роботі електронного кабінету.

На виконання вимог вищезазначеного Закону Мінфін спільно з ДПС розробив та видав наказ Міністерства фінансів України від 18.03.2021 № 159 «Про затвердження Змін до Порядку функціонування Електронного кабінету», зареєстрований у Мін'юсті 28.04.2021 за № 573/36195.

Цим наказом передбачено можливість обрання платниками податків способу взаємодії контролюючих органів з ними, що так само дає змогу реалізувати повноту функціонала Електронного кабінету, подання платниками заяви про бажання отримувати документи через Електронний кабінет або заяви про відмову отримувати документи через Електронний кабінет і затверджено форми таких заяв.

Отже, у разі необхідності розширення сервісів електронного кабінету платника податків не потрібно вносити зміни до Кодексу. Зазначене питання може бути врегульовано шляхом внесення відповідних змін до Порядку функціонування Електронного кабінету та вдосконалення відповідного програмного забезпечення.

З огляду на зазначене, пропонуємо виключити підпункти 2.3.5.1.1 – 2.3.5.1.4 додатка 2 до Програми і відповідний показник 1 у підпункті 2.3.5.1 додатка 1 Програми і врахувати це у пояснювальній записці.

Щодо пункту 2.3.5.1 додатка 1 до Програми та підпунктів 2.3.5.1.5 – 2.3.5.1.7 додатка 2 до Програми

Пунктом 2.3.5.1 додаток 1 до Програми та підпунктів 2.3.5.1.5 – 2.3.5.1.7 додатка 2 до Програми передбачено розроблення та набрання чинності новим проектом порядку розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань платників податків.

Порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків визначено у статті 100 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Пунктами 100.4 та 100.5 статті 100 викладено підстави для розстрочення чи відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків.

Перелік достатніх доказів існування обставин, що свідчать про загрози виникнення або накопичення податкового боргу, визначено постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 № 1235 «Про затвердження переліку обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин» (далі – Постанова).

Загроза виникнення неплатоспроможності підтверджується висновком про результати фінансового стану заявника, що проводиться контролюючим органом за даними бухгалтерського обліку (пункт 2 Постанови).

Отже, питання порядку надання розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань платників податків врегульовано нормами Кодексу та чинними нормативно-правовими актами.

Ураховуючи зазначене, вважаємо за доцільне виключити із Програми:
з додатка 1 до Програми підпункт 2 пункту 2.3.5.1;
з додатка 2 до Програми підпункти 2.3.5.1.5 – 2.3.5.1.7;
підрозділ 2.3 «Митна справа та оподаткування», проблему 2.3.5 пункту 1 додатка до пояснювальної записки щодо опису проблем, вирішення яких мають забезпечити заходи, передбачені проектом Програми.

Стосовно заходів, якими передбачається розроблення змін до податкового законодавства, спрямованих на вдосконалення процедур податкового адміністрування, зазначаємо таке.

На сьогодні Указом Президента України від 21.04.2022 № 266/2022 утворено Національну раду з відновлення України від наслідків війни, основним завданням якої, зокрема, є підготовка стратегічних ініціатив, проектів нормативно-правових актів, прийняття і реалізація яких є необхідними для ефективної роботи та відновлення країни у воєнний і післявоєнний періоди.

Для належної роботи Національної ради з відновлення України від наслідків війни та підготовки фахових пропозицій утворено робочі групи з певних питань. Так, у складі Робочої групи за напрямом «Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток» створено Підгрупу № 1 «Податкова політика», до основних завдань якої включено обговорення таких питань: виявлення нагальних проблем за напрямом податкової політики, викликаних війною, шляхи їх розв'язання; аналіз актуальних світових практик за напрямом податкової політики в інших країнах, рекомендацій ОЕСР з фокусом на євроінтеграційний

вектор розвитку України; формування переліку заходів щодо коротко-, середньо- та довгострокової трансформації податкової політики (з проектами розділів Плану відновлення по групах можна ознайомитись за посиланням: <https://bit.ly/3zR4r75>).

Отже, всі питання, пов'язані із законодавчими змінами щодо оподаткування, розглядаються в рамках діяльності зазначеної Робочої групи, якою розробляється План відновлення України, а подальші кроки щодо зміни податкової системи України будуть здійснюватися відповідно до заходів, визначених цим Планом.

Щодо пункту 2.3.5.2 додатка 2 до Програми

Наразі Кодексом встановлено часткове обмеження на проведення окремих видів податкових перевірок у період дії воєнного стану.

Так, підпунктом 69.2 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану встановлено, що податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, за винятком:

камеральних перевірок декларацій з податку на додану вартість або уточнюючих розрахунків (у разі їх подання), до яких подано заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, показники яких сформовані на підставі податкових накладних та/або розрахунків коригування, складених та зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних, та/або митних декларацій, за винятком товарів (продукції);

документальних позапланових перевірок, що проводяться на звернення платника податків та/або з підстав, визначених підпунктами 78.1.7 та 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 Кодексу, та/або документальних позапланових перевірок платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями;

фактичних перевірок.

При цьому документальні позапланові перевірки під час дії воєнного стану проводяться, зокрема, за наявності під час проведення перевірок безпечного доступу, допуску до:

територій, приміщень та іншого майна, що використовуються для провадження господарської діяльності та/або є об'єктами оподаткування, або використовуються для отримання доходів (прибутку), або пов'язані з іншими об'єктами оподаткування такими платниками податків;

документів, довідок про фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншої інформації, пов'язаної з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства, здійснення контролю за яким покладено на контролюючі органи, а також фінансової і статистичної звітності у порядку та на підставах, визначених законом.

Отже, з метою якісного адміністрування податків та зборів у період дії воєнного стану, а також забезпечення їх надходжень до бюджету, Кодексом визначено випадки, коли проведення податкових перевірок є необхідним для недопущення втрати контролю за сплатою податків, та враховано практичну можливість податкових органів проводити такі перевірки.

Тому питання щодо зменшення переліку підстав для проведення перевірок органами податкової служби, а також зменшення кількості перевірок з безпосереднім контактом із платником не є актуальним на період дії воєнного стану та може бути розглянуто лише після його закінчення з урахуванням економічної ситуації, яка буде наявною на момент завершення воєнного стану.

Щодо підпунктів 2.3.5.2.8 та 2.3.5.2.9 додатка 2 до Програми

Запропоновано Мінфіну та ДПС розробити проект порядку ведення Реєстру ризикових платників податку на додану вартість та запропоновано Мінфіну проводити громадське обговорення проекту порядку, зазначеного у додатку 2 до Програми підпункту 2.3.5.2.8, та забезпечити його доопрацювання (у разі потреби).

Слід зазначити, що питання оподаткування податком на додану вартість регулюється відповідними нормами розділу V Кодексу. При цьому у Кодексі відсутня підстава щодо формування реєстру ризикових платників податку на додану вартість та визначення порядку його ведення.

У зв'язку з чим пропонуємо виключити пункт 2.3.5.2 разом з підпунктами 2.3.5.2.1 – 2.3.5.2.10 додатка 2 до Програми та відповідно пункт 2.3.5.2 разом з показниками 1, 2, 3, 4 додатка 1 до Програми, а також врахувати зазначене у пояснювальній записці.

Щодо пункту 2.3.5.2 додатка 1 до Програми та підпунктів 2.3.5.2.8 – 2.3.5.2.10 додатка 2 до Програми

Пунктом 2.3.5.2 «Зменшено перелік підстав для проведення перевірок органами податкової служби, а також кількість перевірок з безпосереднім контактом із платником податку» проекту Заходів, наведених у додатку 2 до Програми, передбачено набрання чинності Порядком ведення реєстру ризикових платників податку на додану вартість.

Положеннями Кодексу не передбачено затвердження Порядку ведення реєстру ризикових платників податку на додану вартість.

Підпунктом 17.1.9 пункту 17.1 статті 17 та підпунктом 21.1.6 пункту 21.1 статті 21 Кодексу визначено, що платник податків має право на нерозголошення контролюючим органом (посадовими особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди та відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю та стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами. Посадові особи контролюючих органів зобов'язані не допускати розголошення інформації з обмеженим доступом, що одержується, використовується, зберігається під час реалізації функцій, покладених на контролюючі органи.

Крім того, зазначаємо, що пунктом 42¹.2 статті 42¹ Кодексу передбачено можливість отримання платником податків податкової інформації про інших платників податків за попередньо наданою згодою таких осіб, а також одержання такої інформації у вигляді документа за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує та реалізує фінансову політику, в електронному вигляді з накладенням печатки контролюючого органу. Платник податків через Електронний кабінет може надати контролюючому органу згоду на розкриття іншому платнику податків податкової інформації про нього у самостійно визначеному обсязі. Так, додатком 5 до наказу Міністерства фінансів України від 14.07.2017 № 637 «Про затвердження Порядку функціонування Електронного кабінету», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.08.2017 за № 942/30810, визначено відповідну форму, яка містить таку податкову інформацію за попередньо наданою згодою платника податків у визначеному ним обсязі:

- заборгованість (податковий борг);
- нараховані грошові зобов'язання;
- суми сплачених податків, зборів, платежів;
- наявність ліцензій;
- зупинення реєстрації ПН / РК;
- наявність об'єктів оподаткування.

Ураховуючи викладене, пропонуємо виключити у пункті 2.3.5.2 додатка 1 до Програми показник (індикатор) досягнення «4) набрав чинності Порядок ведення реєстру ризикових платників податку на додану вартість» та виключити відповідно підпункти 2.3.5.2.8 – 2.3.5.2.10 додатка 2 до Програми щодо розроблення, обговорення, погодження, проведення правової експертизи та подання до Кабінету Міністрів України проекту порядку ведення Реєстру ризикових платників податку на додану вартість.

Щодо підпунктів 2.3.6.1.1 – 2.3.6.1.4 додатка 2 до Програми

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Бюро економічної безпеки України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України. Ураховуючи зазначене, пропонуємо виключити Мінфін як виконавця заходів, передбачених підпунктами 2.3.6.1.1, 2.3.6.1.2, 2.3.6.1.3 та 2.3.6.1.4 додатка 2 до Програми.

Щодо підпункту 3 пункту 2.3.6.2 додатка 1 до Програми та підпунктів 2.3.6.2.8 – 2.3.6.2.14 додатка 2 до Програми

Підпункт 2.3.6.2 додатка 1 до Програми «Головним критерієм для оцінки ефективності роботи органів податкової служби та їх посадових осіб є ступінь дотримання законодавства із сплати податків, а не виконання плану із надходжень до бюджету», наведений у додатку 2 до Програми, пропонуємо викласти в такій редакції: підпункт «2.3.6.2. Запровадження на законодавчому

рівні ключових показників ефективності роботи органів податкової служби». При цьому показник (індикатор) досягнення визначити:

1) набрав чинності закон щодо внесення змін до Кодексу, яким передбачено затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, переліку ключових показників ефективності Державної податкової служби України та методики їх розрахунку;

2) набрав чинності наказ Міністерства фінансів України, відповідно до якого:

а) затверджено перелік ключових показників ефективності Державної податкової служби України та методику їх розрахунку (25 %);

б) передбачено звітування про результати виконання переліку ключових показників (15 %).

Частки відповідно визначити 60 % і 40 %.

Джерела даних відповідно: офіційні друковані видання України, офіційний вебсайт Верховної Ради України та офіційні друковані видання України, Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів.

Оскільки ДПС є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, пропонуємо передбачити затвердження ключових показників ефективності Державної податкової служби України та методики їх розрахунку наказом Міністерства фінансів України.

Також зазначаємо, що показник (індикатор) досягнення, передбачений підпунктом 3 додатка 1 до Програми «забезпечено спрощення реалізації конституційного обов'язку щорічного декларування майнового стану та доходів шляхом запровадження можливості її подання через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (т. зв. «Дія»)), пропонуємо виключити, оскільки такий показник (індикатор) досягнення не пов'язаний із очікуваним стратегічним результатом. З аналогічних підстав потребують виключення підпункти 2.3.6.2.8 – 2.3.6.2.14 додатка 2 до Програми щодо розроблення проекту наказу про внесення змін до Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859, якими передбачено: можливість подання щорічної декларації про майновий стан та доходи з використанням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг «Дія»; його обговорення та супроводження для державної реєстрації; розроблення та затвердження технічного завдання для створення модуля щорічного декларування майнового стану та доходів у Єдиному державному вебпорталі електронних послуг; розроблення проекту програмного забезпечення для модуля та введення в експлуатацію модуля; розроблення онлайн-курсу на Єдиному державному вебпорталі цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта» щодо порядку подання щорічної декларації про майновий стан та доходи за допомогою модуля.

Щодо підпунктів 2.3.6.2.1 – 2.3.6.2.6 додатка 2 до Програми

Відповідно у додатку 2 до Програми очікуваний стратегічний результат 2.3.6.2 викласти в такій редакції:

Очікуваний стратегічний результат 2.3.6.2. Запровадження на законодавчому рівні ключових показників ефективності роботи органів податкової служби								
2.3.6.2.1. Розроблення проекту закону про внесення змін до Податкового кодексу України, яким передбачено запровадження ключових показників ефективності роботи органів податкової служби.	травень 2023 року	липень 2023 року	Мінфін ДПС	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	законопроект розроблено та оприлюднено для проведення громадського обговорення	Мінфін	проект закону не розроблено
2.3.6.2.2. Проведення громадського обговорення проекту закону, зазначеного у описі заходу 2.3.6.2.1, та забезпечення його доопрацювання (у разі потреби)	серпень 2023 року	вересень 2023 року	Мінфін	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	громадське обговорення проведено та оприлюднено його результати	Офіційний вебсайт Мінфіну	--
2.3.6.2.3. Погодження проекту закону, зазначеного в описі заходу 2.3.6.2.1, із заінтересованими органами, проведення правової експертизи, подання до Кабінету Міністрів України та супровід в Уряді	жовтень 2023 року	грудень 2023 року	Мінфін	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	законопроект схвалено Урядом та зареєстровано в парламенті	1. СКМУ. 2. Офіційний вебсайт парламенту України.	--
2.3.6.2.4. Супроводження розгляду проекту закону, зазначеного у описі заходу 2.3.6.2.1, у Верховній Раді України (у тому числі, у разі застосування до нього Президентом України права вето)	січень 2024 року	до підписання закону Президентом України	Мінфін	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	закон підписано Президентом України	1. Офіційні друковані видання України. 2. Офіційний вебсайт парламенту України.	--
2.3.6.2.5. Розроблення проекту наказу Міністерства фінансів України, відповідно до якого: 1) затверджено перелік ключових показників ефективності Державної податкової служби України та методику їх розрахунку; б) передбачено звітування про результати виконання переліку ключових показників;	1 місяць з дня набрання чинності законом, зазначеним в описі заходу 2.3.6.2.1	2 місяці з дня набрання чинності законом, зазначеним в описі заходу 2.3.6.2.1	Мінфін	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	проект наказу оприлюднено для проведення громадського обговорення	Офіційний вебсайт Мінфіну	проект наказу не оприлюднено
2.3.6.2.6. Погодження проекту наказу, зазначеного в описі заходу 2.3.6.2.5, із заінтересованими органами, подання до Міністерства юстиції України для державної реєстрації	4 місяці з дня набрання чинності законом, зазначеним в описі заходу 2.3.6.2.1	до державної реєстрації у Мін'юсті	Мінфін	державний бюджет	у межах встановлених бюджетних призначень на відповідний рік	проект постанови прийнято Урядом	офіційні друковані видання України Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів	--

Щодо підпункту 2.3.6.3 додатка 1 до Програми

Узагальнюючі податкові консультації надаються, зокрема, у разі наявності обставин, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Експертна рада з питань підготовки узагальнюючих податкових консультацій при Міністерстві фінансів України відповідно до покладених на неї завдань вивчає такі обставини за інформацією, що надходить, зокрема, від платників податків, громадських організацій та асоціацій, з метою визначення питань, які потребують висвітлення в узагальнюючих податкових консультаціях.

З огляду на зазначене, пропонуємо показник (індикатор) досягнення «2) зміни до Порядку надання узагальнюючих податкових консультацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.09.2017 року № 811, якими створено умови для онлайн способу формування пропозицій від громадян та бізнесу щодо переліку тем для узагальнюючих податкових консультацій набрали чинності» викласти в такій редакції: «2) зміни до Положення про Експертну раду з питань підготовки узагальнюючих податкових консультацій при Міністерстві фінансів України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.11.2017 № 948, якими створено умови для онлайн-способу отримання інформації від громадян та бізнесу про обставини, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи».

Показник (індикатор) досягнення «3) набрали чинності зміни до Положення про Експертну раду з питань підготовки узагальнюючих податкових консультацій при Міністерстві фінансів України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.11.2017 року № 948, відповідно до яких: а) визначено, що Експертна рада проводить свої засідання не рідше одного разу на два місяці (15%); б) закріплено рівне співвідношення представників органів державної влади, бізнес-асоціацій та громадських організацій у складі Експертної ради (20%)» пропонуємо виключити, оскільки на сьогодні засідання Експертної ради проводяться за потреби, але не рідше одного разу на квартал.

Отже, можуть проводитись у будь-який часовий період за умови дотримання таких вимог:

інформація про дату проведення планового засідання та відповідні робочі матеріали щодо питань, які виносяться на розгляд Експертної ради, надсилаються всім членам Експертної ради не пізніше ніж за 15 робочих днів до його проведення;

інформація про дату проведення позачергового засідання та терміни розгляду робочих матеріалів щодо питань, які виносяться на розгляд Експертної ради, надсилаються членам Експертної ради та запрошеним особам не пізніше ніж за 2 робочих дні до його проведення.

Також розробником не надано обґрунтувань щодо зміни періодичності проведення засідань Експертної ради.

Закріплення рівного співвідношення представників органів державної влади, бізнес-асоціацій та громадських організацій у складі Експертної ради не

обґрунтовано розробником. На сьогодні склад Експертної ради затверджується наказом Міністерства фінансів України та не може становити більш як 35 осіб. Водночас на засідання Експертної ради можуть залучатися з правом участі в обговоренні питань запрошені особи, які не є членами Експертної ради та які не беруть участі у голосуванні при прийнятті рішення.

Щодо підпунктів 2.3.6.3.2 – 2.3.6.3.6 додатка 2 до Програми

Виходячи з пропозицій до підпункту 2.3.6.3 додатка 1 до Програми, пропонуємо:

підпункти 2.3.6.3.2 – 2.3.6.3.4 додатка 2 до Програми виключити;

підпункт 2.3.6.3.5 додатка 2 до Програми викласти у редакції: «2.3.6.3.2. Розроблення проекту наказу про внесення змін до Положення про Експертну раду з питань підготовки узагальнюючих податкових консультацій при Міністерстві фінансів України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.11.2017 № 948, якими буде створено умови для онлайн-способу отримання інформації від громадян та бізнесу про обставини, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи». При цьому показник (індикатор) виконання цього пункту має бути змінено, оскільки проект наказу передбачає технічні зміни, не підлягає державній реєстрації, а отже і не підлягає оприлюдненню для проведення громадського обговорення;

підпункт 2.3.6.3.6 додатка 2 до Програми виключити, оскільки зміни в наказ Міністерства фінансів України від 20.11.2017 № 948, що буде передбачено підпунктом 2.3.6.3.2 (зараз у проекті це підпункт 2.3.6.3.5), не потрібно подавати на державну реєстрацію.

Щодо пунктів 2.4.4.1.19 – 2.4.4.1.21 додатка 2 до Програми

У колонці «Найменування та зміст заходу» додатка 2 до Програми у підпунктах 2.4.4.1.19 – 2.4.4.1.21 здійснено посилання на «захід 1б», замість посилання на «підпункт 2.4.4.1.18.», який стосується розроблення проекту закону, яким вносяться зміни до законодавства для їх апроксимації до норм Рекомендації Ради ОЕСР щодо податкових заходів для подальшої боротьби із підкупом іноземних посадових осіб в міжнародних комерційних операціях, тому ці заходи слід викласти у такій редакції:

«2.4.4.1.19. Проведення громадського обговорення проекту закону, зазначеного у описі заходу 2.4.4.1.18, до очікуваного стратегічного результату 2.4.4.1 та забезпечення його доопрацювання (у разі потреби).

2.4.4.1.20. Погодження проекту закону, зазначеного у описі заходу 2.4.4.1.18, до очікуваного стратегічного результату 2.4.4.1 із заінтересованими органами, проведення правової експертизи, внесення до Кабінету Міністрів України та супровід в Уряді.

2.4.4.1.21. Супроводження розгляду проекту закону, зазначеного у описі заходу 2.4.4.1.18, до очікуваного стратегічного результату 2.4.4.1 у Верховній

Раді України (у тому числі у разі застосування до нього Президентом України права вето)».

Щодо підпунктів 2.4.4.2.5. додатка 2 до Програми

Підпунктом 2.4.4.2.5 додатка 2 до Програми передбачено щоквартальне оновлення відомостей про використання ресурсів, наданих для відновлення України міжнародними партнерами, інформації про суб'єктів, які отримують кошти під реалізацію проектів, передбачених у Плані з відновлення України. Виконавцями зазначеного заходу визначено Національну раду з відновлення України від наслідків війни, Мінцифри, НАЗК, Мінекономіки та Мінфін.

Слід зазначити, що Мінфін відповідає за виконання підрозділу «Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток», визначений проектом Плану відновлення України, який включає два напрями «Державні (публічні) фінанси» (досягнення мети передбачається за такими стратегічними цілями: бюджетна та боргова політика, податкова політика, митна політика) та «Розвиток банківської системи, ринку небанківських фінансових послуг та ринків капіталу» (досягнення мети передбачається за такими стратегічними цілями: банківська система та ринок небанківських фінансових послуг; забезпечення стійкості фінансової системи і забезпечення бізнесу доступним банківським кредитуванням; ринки капіталу).

Ураховуючи зазначене, пропонуємо виключити Мінфін як виконавця заходу, передбаченого підпунктом 2.4.4.2.5 додатка 2 до Програми.

Джерелами фінансування багатьох заходів Проекту Заходів визначено міжнародну технічну допомогу. Ураховуючи, що міжнародна допомога надається у відповідності з міжнародними договорами України та на основі узгоджених з міжнародними партнерами з розвитку стратегічних програм, проект постанови потребує погодження із Секретаріатом Кабінету Міністрів України як координатором діяльності, пов'язаної із залученням міжнародної технічної допомоги, що визначено положеннями постанови Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги».

Щодо підпунктів 2.4.4.6.1 – 2.4.4.6.9 додатка 2 до Програми

29.12.2022 набирає чинності Закон України від 06.09.2022 № 2571-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення регулювання кінцевої бенефіціарної власності та структури власності юридичних осіб» (далі – Закон № 2571), яким внесено зміни, зокрема, до Закону № 361, відповідно до яких Міністерство фінансів України розробляє методологію визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника (далі – КБВ) за результатами проведеного обговорення з громадськістю та затверджує положення про форму та зміст структури власності юридичної особи.

Разом з тим нормами Закону № 2571 передбачається: впровадження можливості подання юридичними особами структури власності в електронній формі; введення механізму автоматичної перевірки відомостей про особу, яка є

КБВ юридичної особи, у разі подання таких відомостей в електронній формі, що здійснюватиметься засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Ураховуючи зазначене, необхідно внести такі коригування щодо дати завершення заходів, передбачених такими пунктами у додатку 2 до Програми, а саме:

у підпункті 2.4.4.6.1 щодо підготовки проекту Положення про форму та зміст структури власності юридичної особи слова та цифри «лютий 2023 р.» замінити словами та цифрами «березень 2023 р.»;

у підпункті 2.4.4.6.2 щодо погодження із заінтересованими органами проекту акта, зазначеного в описі заходу 2.4.4.6.1, слова та цифри «березень 2023 р.» замінити словами та цифрами «червень 2023 р.»;

у підпункті 2.4.4.6.3 щодо затвердження акта, зазначеного в описі заходу 2.4.4.6.1, та забезпечення його державної реєстрації слова та цифри «квітень 2023 р.» замінити словами та цифрами «липень 2023 р.»;

у підпункті 2.4.4.6.9 щодо проведення громадського обговорення проекту акта, зазначеного в описі підпункту 2.4.4.6.8, отримання експертних висновків та його доопрацювання слова та цифри «березень 2023 р.» замінити словами та цифрами «червень 2023 р.».

Також доцільно підпункт 2.4.4.6.2 додатка 2 до Програми щодо підготовки проекту Положення про форму та зміст структури власності юридичної особи доповнити такими виконавцями: Мінцифри, Держфінмоніторинг.

Підпункт 2.4.4.6.10 додатка 2 до Програми щодо погодження проекту Методології визначення КБВ доповнити такими виконавцями: Мін'юст, Держфінмоніторинг, Національний банк (за згодою), НКЦПФР (за згодою).

Щодо підпункту 2.5.3.7 додатків 1 та 2 до Програми

Мінфін не заперечує щодо запровадження прозорої інформаційної системи адміністрування Державного фонду регіонального розвитку, що відображає результативність проектів та їх відповідність стратегіям регіонального розвитку (підпункт 2.5.3.7 додатків 1 та 2 до Програми).

Одночасно зазначаємо, що впровадження вказаної інформаційної системи може потребувати додаткових видатків з державного бюджету (залучення незалежних експертів для оцінки проектів на умовах оплатності їхніх послуг за рахунок коштів державного бюджету; впровадження електронного документообігу Державного фонду регіонального розвитку).

Ураховуючи відсутність вихідних даних, Мінфін не може оцінити вартісну величину впливу на показники державного бюджету.

Щодо пункту 2.5.5.2 додатка 2 до Програми

Відповідно до статті 5 Закону України «Про оцінку землі» грошова оцінка земельних ділянок залежно від призначення та порядку проведення поділяється на два типи: нормативну та експертну. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується, зокрема, для визначення розміру земельного податку

та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Експертна грошова оцінка земельних ділянок та прав на них проводиться з метою визначення вартості об'єкта оцінки. Експертна грошова оцінка земельних ділянок використовується при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок та прав на них, крім випадків, визначених Законом України «Про оцінку землі», а також іншими законами. Відповідно до статті 18 Закону України «Про оцінку землі» нормативна грошова оцінка підлягає періодичному перегляду. Така оцінка для земельних ділянок, розташованих у межах населених пунктів незалежно від їх цільового призначення, проводиться не рідше ніж один раз на 5 – 7 років; розташованих за межами населених пунктів земельних ділянок несільськогосподарського призначення – не рідше ніж один раз на 7 – 10 років.

Покладена в основу розрахунку розміру плати за землю нормативна грошова оцінка земель розраховується відповідно до Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1147.

Зазначена Методика враховує всі фактори, які впливають на оцінку земель, такі як капіталізований рентний дохід, особливості використання земельної ділянки в межах категорії земель за основним цільовим призначенням, родючість ґрунтів (для земель сільськогосподарського призначення), місце розташування земельної ділянки, ступінь містобудівної цінності території, локальні фактори за територіально-планувальним, інженерно-геологічним, функціонально-планувальним принципом тощо.

Отже, здійснення нормативної грошової оцінки за Методикою передбачає формульний підхід – єдиний для всіх платників, що дозволяє отримати об'єктивну оцінку вартості кожної земельної ділянки без впливу суб'єктивних факторів та можливості маніпулювання з базою оподаткування платою за землю. При цьому об'єктом нормативної грошової оцінки є земельні ділянки усіх категорій та форм власності в межах території територіальної громади (або її частини). Тобто існуюча оцінка охоплює усі землі, отже по суті і є масовою.

Здійснюється нормативна грошова оцінка державними оцінювачами які є юридичними особами, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землевпорядників, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою.

Також слід зазначити, що довідники показників нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, а також земель сільськогосподарського призначення у розрізі територій територіальних громад розміщуються на офіційному сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, тобто є загальнодоступними.

У той же час експертна оцінка є необов'язковою і проводиться виключно у комерційних цілях з метою визначення вартості для продажу земельних ділянок, проведення якої може здійснюватися приватним оцінювачами.

Отже, за своєю економічною суттю саме експертна оцінка має суб'єктивний характер, оскільки є договірною ціною між двома суб'єктами, що може привести до корупційних дій при визначенні вартості земельних ділянок шляхом штучного її заниження для оптимізації податкових зобов'язань. При цьому слід

зазначити, що встановлення альтернативного механізму оцінки земель потребуватиме створення додаткового інституту оцінки, визначення нових стандартів, методики, порядку її проведення, визначення відповідальних органів та контролю, а також професійної перепідготовки фахівців із її проведення, а також відповідного державного реєстру з акумульованою інформацією щодо кожної земельної ділянки.

Створення додаткового інституту оцінки вимагатиме значних додаткових витрат бюджету, але при цьому така оцінка буде базуватися на вже існуючих об'єктивних показниках, які характеризують властивості земель з метою визначення вартості.

Запровадження принципово нового механізму оподаткування платою за землю на базі «масової оцінки» земель (замість оподаткування на базі нормативної грошової оцінки) не вбачається за доцільне, оскільки неможливо оцінити переваги та ефективність такого підходу, відсутність корупційної складової при здійсненні такої оцінки. Водночас, зважаючи на певні недоліки чинного механізму, встановленого Методикою нормативної грошової оцінки, існуючі проблемні питання в частині підвищення ефективності оцінки земель доречніше вирішувати не шляхом внесення змін до Податкового кодексу України, а слід розглядати в площині земельного законодавства шляхом удосконалення вже існуючої методики нормативної грошової оцінки.

Враховуючи зазначене, у пункті 2.5.5.2 додатка 1 до Програми та додатку 2 до Програми у графі «Очікуваний стратегічний результат»:

слова «Внесено зміни до Податкового кодексу України та закону про оцінку земель щодо встановлення ставок орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної форм власності на основі їх ринкової вартості» пропонуємо замінити словами «Удосконалення методики нормативної грошової оцінки землі»;

у показнику (індикаторі) досягнення цього заходу підпункт 1 викласти у редакції «набрали чинності зміни до Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2021 року № 1147»;

відповідальними за виконання заходу визначити Міністерство аграрної політики та продовольства України та Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру.

Щодо пунктів 2.7.1.4, 2.7.1.1.8, 2.7.3.4.8, 2.7.1.3.1 додатка 2 до Програми

Згідно з пояснювальною запискою реалізація акта потребуватиме витрат із Державного бюджету України, зокрема, зазначено, що абсолютна більшість заходів, що містяться у проекті Заходів з виконання, фінансуватиметься в межах бюджетних видатків, призначених для функціонування відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Водночас проект Заходів з виконання містить ряд положень, які потребуватимуть додаткових бюджетних коштів, зокрема щодо розширення функціоналу електронної системи охорони здоров'я та електронної системи

обліку та управління запасами лікарських засобів та медичних виробів (розроблення технічних завдань, програмного забезпечення тощо).

Відповідно до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (далі – Регламент), якщо реалізація акта потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів розробник проводить необхідні фінансово-економічні розрахунки згідно з методикою, що розробляється та затверджується Міністерством фінансів України (наказ Мінфіну від 21 березня 2008 р. № 428 «Про затвердження Методики проведення фінансово-економічних розрахунків при підготовці проекту акта Кабінету Міністрів України та законопроекту, що вноситься у порядку законодавчої ініціативи Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України»).

В порушення вимог Регламенту до проекту акта не додано фінансово-економічних розрахунків щодо підтвердження можливості реалізації заходів, що стосуються галузі охорони здоров'я, запропонованих у проекті Заходів з виконання, у межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на 2023 рік.

Слід зазначити, що проект Заходів з виконання містить надмірну деталізацію щодо змісту та самих заходів, які регулюються іншим законодавством, тому потребують суттєвого перегляду та доопрацювання.

Крім того, потребують перегляду джерела фінансування заходів розділу 2.7, оскільки за переважною більшістю з них джерелом фінансування визначено державний бюджет.

Так, у підпункт 2.7.1.3.1 щодо формування наглядової ради у Державному підприємстві «Медичні закупівлі України» з джерел фінансування слід виключити державний бюджет, оскільки включення виплат винагороди членам наглядової ради ДП «Медичні закупівлі України» за рахунок державного бюджету не відповідає положенням Закону України «Про управління об'єктами державної власності» та постанови Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 № 668 «Про затвердження Порядку визначення умов оплати послуг та компенсації витрат членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі».

Крім того, проект Заходів з виконання містить окремі заходи щодо розширення функціоналу електронної системи охорони здоров'я, які мають здійснюватися в рамках реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1671-р, та Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної охорони здоров'я, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.09.2021 № 1175-р.

Щодо розширення функціоналу електронної системи обліку та управління запасами лікарських засобів та медичних виробів, то слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 19.01.2022 № 36 «Деякі питання функціонування інформаційно-аналітичної системи «MedData» затверджено Порядок функціонування інформаційно-аналітичної системи «MedData», яка дає змогу проводити комплексний аналіз даних щодо стану закупівель і моніторингу

даних щодо забезпеченості адміністративно-територіальних одиниць товарами та послугами, закупленими за рахунок бюджетних коштів та/або з інших не заборонених законодавством джерел фінансування.

Також МОЗ розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту впровадження та функціонування електронної системи управління запасами лікарських засобів та медичних виробів «e-Stock», до якого Мінфіном надано висновок листом від 22.11.2022 № 07050-07-5/27575. При цьому відповідно до пояснювальної записки реалізація акта у разі його прийняття буде здійснюватися в межах бюджетних призначень МОЗ, а також за рахунок не заборонених законодавством джерел фінансування, зокрема міжнародної технічної допомоги.

Тому відповідні положення проекту Заходів з виконання потребують виключення.

Натомість має бути наведено узагальнений захід щодо розширення функціоналу електронної системи охорони здоров'я та запровадження електронної системи обліку та управління запасами лікарських засобів та медичних виробів з відповідним уточненням джерел фінансування.

Також потребує перегляду пункт 2.7.3.5 стосовно введення у промислову експлуатацію електронного реєстру листків непрацездатності, оскільки він не відповідає положенням постанови Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 328 «Деякі питання організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього», якою затверджено Порядок організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього. Зокрема, у Порядку визначено, що Реєстр формує та веде Пенсійний фонд України, який є володільцем інформації, що міститься в ньому, а суб'єктами інформаційного обміну є НСЗУ, Пенсійний фонд України, Фонд соціального страхування.

Крім того, підпункт 2.7.3.4.8, що стосується медико-соціальної експертизи, потребує узгодження з МОЗ та Мінсоцполітики щодо їх відповідності напрямам реформування медико-соціальної експертизи.

Слід зазначити, що значна частина положень проекту Заходів з виконання містить завдання Міністерству охорони здоров'я України і підприємству, яке безпосередньо належить до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України (ДП «Медичні закупівлі України»), і не потребують включення до проекту Заходів з виконання та мають здійснюватися Міністерством охорони здоров'я України в межах функціональних повноважень.

При цьому заходи з виконання містять положення щодо розробки проектів нормативно-правових актів з включенням детальної процедури їх погодження (розробка проектів актів, проведення їх громадських обговорень, доопрацювання та погодження цих проектів із заінтересованими органами), що потребує також виключення, оскільки процедура розробки нормативно-правових актів визначена Регламентом.

Також слід зазначити, що не є предметом регулювання цього проекту акта та потребують виключення відповідні положення проекту Заходів з виконання, зокрема:

підпункт 2.7.1.1.8 стосовно проведення місцевими замовниками в сфері охорони здоров'я закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням централізованої закупівельної організації, за яким джерелом фінансування визначено державний бюджет;

пункт 2.7.1.4 стосовно розробки вимог до стандартного електронного каталогу медичних товарів (категорії товарів, профілі товарів тощо) та алгоритмів роботи з ним, за яким джерелом фінансування визначено державний бюджет.

Таким чином, розділ 2.7. «Охорона здоров'я, освіта і наука та соціальний захист» проекту Заходів з виконання та проекту Очікуваних стратегічних результатів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки потребує суттєвого перегляду та доопрацювання.

Щодо підпункту 3.3.2.5.1 додатка 2 до Програми

Спільним наказом Міністерства фінансів України та Національного антикорупційного бюро України від 03.03.2021 № 144/32 затверджено Порядок надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному антикорупційному бюро України узагальнених (додаткових узагальнених) матеріалів та отримання Державною службою фінансового моніторингу України інформації про хід їх розгляду, яким вже передбачено можливість обміну інформацією як в паперовому, так і в електронному вигляді. Ураховуючи зазначене, доцільно виключити підпункт 3.3.2.5.1 додатка 2 до Програми.

Щодо частини «г» підпункту 1 пункту 3.3.3.8, підпункту 1 та частини «в» і «г» підпункту 3 пункту 3.3.3.10 додатка 1 до Програми та частина 4 підпункту 3.3.3.8.1, підпункту 3.3.3.10.1. додатка 2 до Програми

30.09.2017 укладено Угоду № 1 про міжвідомче співробітництво між Державною службою фінансового моніторингу України та Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. Вказаною Угодою визначено порядок надання та об'єм інформації, яка може бути предметом обміну між органами.

Водночас, як зазначалося вище, Держфінмоніторинг діє у межах повноважень, визначених Законом № 361. Обмін інформацією, яка містить таємницю фінансового моніторингу, здійснюється між Держфінмоніторингом та правоохоронними або розвідувальними органами у вигляді узагальнених матеріалів.

Необхідно зауважити, що узагальнені матеріали Держфінмоніторингу є повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення (пункт 42 частини першої статті 1 Закону № 361) та можуть бути підставою для проведення оперативно-розшукової або контррозвідувальної діяльності.

Виключно слідчий та прокурор відповідно до Кримінального процесуального кодексу України наділені повноваженнями розпочинати досудове розслідування злочинів (стаття 214 Кримінального процесуального

кодексу України). Виключно слідчі правоохоронних органів наділені повноваженнями здійснювати досудові розслідування злочинів та в ході здійснення досудових розслідувань підтверджувати або спростовувати сформовані Держфінмоніторингом підозри (стаття 216 Кримінального процесуального кодексу України).

Крім того, на підставі частини першої статті 170 Кримінального процесуального кодексу України саме слідчий та прокурор повинні вжити необхідних заходів з метою виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, зокрема шляхом витребування необхідної інформації у Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – Агентство), інших державних органів та органів місцевого самоврядування, фізичних і юридичних осіб.

Тобто прийняття рішення щодо залучення Агентства, до виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, також належить до компетенції слідчого.

Таким чином, законодавством передбачено безпосередній обмін інформацією між Держфінмоніторингом та органами досудового розслідування без участі Агентства.

Крім того, чинним законодавством передбачено максимально широкі повноваження Агентства щодо отримання інформації у державних органів, підприємств, установ та організацій, які нею володіють, без участі Держфінмоніторингу.

Ураховуючи зазначене, положення проекту постанови потребують доопрацювання, а саме:

у додатку 1 до Програми виключити частину «г» підпункту 1 пункту 3.3.3.8, підпункт 1 та частину «в» і «г» підпункту 3 пункту 3.3.3.10;

в додатку 2 до Програми виключити частину 4 підпункту 3.3.3.8.1 та підпункт 3.3.3.10.1.

Щодо підпунктів 3.3.3.10.2. та 3.3.3.10.3 додатка 2 до Програми

Наказом Держфінмоніторингу від 24.12.2021 № 152 «Про введення в промислову експлуатацію ІТС «ЕК СФМ» з 04 січня 2021 року інформаційно-телекомунікаційну систему «Електронний кабінет системи фінансового моніторингу» (далі – ІТС «ЕК СФМ») та її комплексну систему захисту інформації введено в промислову експлуатацію у складі вузла єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Водночас, враховуючи той факт, що наказ Міністерства фінансів України від 04.06.2021 № 322 «Про затвердження порядку обміну інформацією з питань фінансового моніторингу», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.08.2021 за № 1035/36657 (далі – наказ № 322), не набрав чинності, ІТС «ЕК СФМ» працює для прийому тестової інформації фінансового моніторингу без взяття її на облік. Пунктом 1 наказу Міністерства фінансів України від 07.04.2022

№ 113 «Про внесення зміни до пункту 4 наказу Міністерства фінансів України від 04 червня 2021 № 322» внесено зміни до наказу № 322, відповідно до якого наказ № 322 набирає чинності у перший понеділок четвертого місяця після припинення чи скасування воєнного стану.

Отже, питання програмного забезпечення обміну інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) вирішено згаданими вище нормативно-правовими актами.

Ураховуючи зазначене, в додатку 2 до Програми необхідно виключити підпункти 3.3.3.10.2 та 3.3.3.10.3.

Щодо підпункту 3.3.3.10.4. додатка 2 до Програми

Підпунктом 3.3.3.10.4 додатка 2 до Програми передбачено підготовку та затвердження положення про електронну захищену систему обміну інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу. При цьому незрозуміло, про яку саме систему обміну інформацією йдеться мова.

В свою чергу засади функціонування Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення визначено постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 627.

Інших документів з питань роботи вказаної системи не передбачено.

Ураховуючи зазначене, в додатку 2 до Програми необхідно виключити підпункт 3.3.3.10.4.

Щодо підпунктів 3.3.3.10.5 та 3.3.3.10.6. додатка 2 до Програми

Підпунктами 3.3.3.10.5 та 3.3.3.10.6 додатка 2 до Програми передбачено: розробку програмного забезпечення та запровадження технічного устаткування електронної захищеної системи обміну інформацією між Держфінмоніторингом та органами, до яких відповідно до закону направляються узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали;

підготовку та затвердження положення про електронну захищену систему обміну інформацією між Держфінмоніторингом та органами, до яких відповідно до закону направляються узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали.

Визначені чинним законодавством обмеження щодо обміну службовою інформацією не дозволяють здійснювати її електронний обмін запровадженими в Україні захищеними системами.

Ураховуючи зазначене, положення проекту постанови потребують доопрацювання, а саме:

у підпункті 2 пункту 3.3.3.10 додатка 1 до Програми виключити слова «органами, до яких відповідно до закону направляються узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали»;

у додатку 2 до Програми виключити підпункти 3.3.3.10.5 та 3.3.3.10.6.

Щодо пункту 3.3.3.11 додатка 1 до Програми та підпунктів 3.3.3.11.1–3.3.3.11.4, 3.3.3.11.10, 3.3.3.11.11. додатка 2 до Програми

Пунктом 3.3.3.11 додатка 1 до Програми та підпунктом 3.3.3.11.1. додатка 2 до Програми передбачено підготовку та набрання чинності проектів законів, якими:

передбачено створення єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб та індивідуальних банківських сейфів у відповідності до Директиви (ЄС) 2015/849 про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму та про внесення змін до директив 2009/138/ЄС і 2013/36/ЄС (з наступними змінами) (5%);

чітко встановлено, що визнання майна таким, що одержане злочинним шляхом, для цілей статті 209 Кримінального кодексу України здійснюється, виходячи з фактичних обставин і не потребує рішення суду, винесеного в Україні чи за її межами, яким встановлено факт вчинення злочину, внаслідок якого одержане це майно, або притягнуто особу до кримінальної відповідальності за вчинення такого злочину (5%);

уточнено положення Кримінального процесуального кодексу України щодо міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні з урахуванням зауважень, наведених у звітах MONEYVAL (5 %);

удосконалено регулювання та нагляд за спеціально визначеними суб'єктами первинного фінансового моніторингу з урахуванням зауважень, наведених у звітах MONEYVAL (5 %);

до суб'єктів первинного фінансового моніторингу віднесено торгівців творами мистецтва та посередників (5 %).

Слід зазначити, що 19.11.2022 набрав чинності Закон України від 04.11.2022 № 2736-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту фінансової системи України від дій держави, що здійснює збройну агресію проти України, та адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) і вимог Директиви ЄС 2018/843», норми якого реалізують рекомендації Європейської Комісії, зазначені в розділі 4 «Висновки та рекомендації» Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в Європейському Союзі у частині забезпечення відповідності національного законодавства міжнародним стандартам у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – запобігання та протидія), зокрема стосовно:

удосконалення регулювання і нагляду за спеціально визначеними суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ);

віднесення до СПФМ суб'єктів господарювання, які здійснюють торговельну діяльність культурними цінностями та/або надають посередницькі послуги в такій діяльності.

Разом з тим питання «визнання майна таким, що одержане злочинним шляхом, для цілей статті 209 Кримінального кодексу України здійснюється

виходячи з фактичних обставин і без наявності попереднього рішення суду» врегульовано нормами Закону № 361.

Щодо питання уточнення положення Кримінально процесуального Кодексу України щодо міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні зазначаємо, що Міністерством юстиції України з вирішення даного питання розроблено проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо міжнародного співробітництва під час кримінального провадження», який зареєстровано у Верховній Раді України 15.09.2022 за номером 8038.

Водночас відповідно до низки доручень Кабінету Міністрів України для реалізації рекомендацій Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в Європейському Союзі стосовно забезпечення відповідності законодавства у сфері боротьби з відмиванням грошей стандартам Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмивання грошей (FATF) Мінфіну необхідно забезпечити проведення регламентних процедур узгодження та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб та індивідуальних банківських сейфів» (далі – законопроект) в найкоротші строки.

Наразі Мінфін розробив законопроект, погодив його із заінтересованими органами та направив до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи (лист від 01.12.2022 № 26110-03-5/28423) та до НАЗК для визначення необхідності у проведенні антикорупційної експертизи (лист від 01.12.2022 № 26110-03-5/28424). Після отримання відповідних висновків до законопроекту від зазначених органів Мінфін направить його на розгляд Кабінету Міністрів України.

Ураховуючи зазначене, положення проекту постанови потребують доопрацювання, а саме:

у додатку 1 до Програми виключити пункт 3.3.3.11;

у додатку 2 до Програми виключити підпункти 3.3.3.11.1 – 3.3.3.11.4, 3.3.3.11.10 та 3.3.3.11.11.

Щодо підпунктів 3.3.3.11.5. – 3.3.3.11.6 додатка 2 до Програми

Підпунктами 3.3.3.11.5 – 3.3.3.11.6 додатка 2 до Програми пропонується підготувати та затвердити план дій з виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків.

При цьому незрозуміло, про які саме ризики йдеться мова. Якщо це ризики, виявлені за результатами проведення Національної оцінки ризиків у 2022 році, то пропонуємо викласти вказані підпункти проекту Заходів у такій редакції:

«3.3.3.11.5. Підготовка та подання Держфінмоніторингом в установленому порядку Кабінетові Міністрів України узагальнених пропозицій учасників національної оцінки ризиків щодо здійснення заходів, спрямованих на

запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків»;

«3.3.3.11.6. Затвердження поданих Держфінмоніторингом узагальнених пропозицій учасників національної оцінки ризиків щодо здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків».

Щодо підпункту 3.3.3.11.7 додатка 2 до Програми

Чинним законодавством за Держфінмоніторингом не закріплено обов'язок в частині підготовки щорічного звіту щодо стану реалізації плану дій з виконання заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків.

Тому підпункт 3.3.3.11.7 додатка 2 до Програми необхідно виключити.

Щодо пункту 2.3.6.1. додатка 1 до Програми

В «Показниках досягнення» частиною «г» підпункту 1, зокрема, передбачено визначення на рівні закону посадових окладів працівників Бюро економічної безпеки.

Вказане суперечить нормам законів України «Про оплату праці» та «про Кабінет Міністрів України», якими визначено, що умови оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються рішеннями Кабінету Міністрів України.

Тому, частину «г» підпункту 1 пункту 2.3.6.1. додатка 1 до Програми та відповідних пунктів у додатка 2 до Програми необхідно виключити.

Щодо пункту 5 Пояснювальної записки

Відповідно до пункту 5 Пояснювальної записки реалізація постанови потребуватиме витрат із Державного бюджету України. Абсолютна більшість заходів, що містяться у Державній антикорупційній програмі на 2023 – 2025 роки, фінансуватиметься в межах бюджетних видатків, призначених для функціонування відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Згідно із пунктом 8 Фінансово-економічного обґрунтування до проекту постанови у 2023 році більшість заходів Програми, виконавцем яких є НАЗК, здійснюватиметься в межах видатків, затверджених за бюджетними програмами КПКВК 6331010 «Забезпечення діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції» та КПКВК 6331030 «Реалізація антикорупційних стратегій». При цьому реалізація частини заходів Програми потребуватиме додаткових видатків із Державного бюджету України, зокрема, додаткова потреба у бюджетних коштах у 2023 році за КПКВК 6331030 становить 12 380,9 тис. грн, які пропонується покрити за рахунок доходів від акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) за кодом

класифікації доходів 14020600 «Тютюн та тютюнові вироби, рідини, що використовуються в електронних сигаретах». У разі невиділення додаткових бюджетних коштів у зазначеному обсязі в 2023 році НАЗК вживатиме заходів щодо покриття частини цих видатків за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги в орієнтовному обсязі в обсязі 7 873,9 тис. гривень. Крім того, у 2024 –2025 роках реалізація Програми потребуватиме додаткових видатків із Державного бюджету України за рахунок бюджетної програми КПКВК 6331030.

Відповідно до статті 95 Конституції України та статті 4 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) будь-які видатки Державного бюджету України на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків визначаються виключно законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, яке встановлюється законом про Державний бюджет України у порядку, визначеному цим Кодексом (частини перша та друга статті 23 Кодексу).

Щодо видатків на 2024 – 2025 роки зазначаємо, що Законом України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» внесено зміни, зокрема, до пункту 22 Прикінцевих та перехідних положень Кодексу, відповідно до яких призупинено норми щодо складання Бюджетної декларації як документа середньострокового бюджетного планування в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації.

Враховуючи вищезазначене та дотримуючись принципу збалансованості бюджетної системи (стаття 7 Кодексу), фінансування Програми у 2023 році та наступних бюджетних періодах повинно здійснюватися в межах можливостей ресурсної частини державного бюджету.

Пунктом 8 Пояснювальної записки до проекту акта передбачено, що за орієнтовними оцінками сукупний економічний ефект від належного виконання Програми становитиме близько 200 млрд грн щороку. Аналогічно у розділі «2023 рік» (стор. 11) фінансово-економічного обґрунтування до проекту акта зазначено, що прийняття акта матиме вплив на збільшення надходжень до державного та місцевих бюджетів, зокрема за рахунок податків та зборів, що сплачуються економічними агентами внаслідок детінізації їх економічної діяльності, а також розвитку існуючих та створення нових господарських суб'єктів у сфері виробництва та надання послуг, зокрема за рахунок залучення іноземних інвестицій. За орієнтовними оцінками сукупний економічний ефект від належного виконання Програми становитиме близько 200 млрд грн щороку.

Водночас слід зауважити, що зазначений прогноз надходжень 200 млрд грн за рахунок податків та зборів не містить:

розрахунку такого ефекту, який має спиратись на рівень тінізованої економіки, який за 2021 рік становив 32 % від обсягу офіційного ВВП, одним із чинників якого є високий рівень корупції в країні¹ ;

(Інтернет-ресурс: за даними аналітичної записки Мінекономіки «Тіньова економіка. Загальні тенденції. 2021»
file:///C:/Users/dybko/Downloads/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0_%202021_%D0%A2%D0%95.pdf)

прогнозної кількості новостворених господарських суб'єктів у сфері виробництва та надання послуг, а також обсягу іноземних інвестицій, які у 2022 році зменшились внаслідок військової агресії російської федерації проти України.

З огляду на викладене, пояснювальна записка та фінансово-економічне обґрунтування потребують доопрацювання.

5. Узагальнений висновок

Проект акта погоджено із зауваженнями.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО